

CAPIO diagnostik

Göran Tidebrant är radiolog och använder ultraljud för undersökning av senor och muskulatur.

Snabb vård på Lundby Röntgen

Av Steve Gräsberg,

Kommunikation & Information, Capiro Diagnostik AB
steve.grasberg@capio.se

Lundby sjukhus ligger på Hisingen i Göteborg och byggdes 1966 som ett stadsdelssjukhus för att erbjuda alla på Hisingen närheten till bra specialist-sjukvård. Sedan 1994 drivs det i privat regi och sedan 1995 är det Capiro som är ägare. Genom avtal med Västra Götalandsregion så kan sjukhuset fortfarande erbjuda god sjukvård till alla i Göteborgstrakten. Med alla de viktiga specialiteterna representerade och över 70 000 läkarbesök per år så behövs det också goda diagnostiska möjligheter.

Redan från början utrustades sjukhuset

med en modern röntgenavdelning och under de tre senaste åren har det skett en omfattande utbyggnad och upprustning. Idag består den av:

- Digital genomlysning
- Tre skelett/lunglaboratorier
- Mammografi
- Ultraljud
- Datortomografi
- Magnetisk resonanstomografi

Grunden för verksamheten vilar på den röntgenteknik som gav upphov till ett nobelpris för över hundra år sedan. Men det

I DETTA NUMMER

▼ sid 2

Ny biomedicinsk instruktörstjänst

▼ sid 3

Ringens vårdcentral - ny samarbetspartner

▼ sid 4-5

NYHET!
Host-PCR för snabb diagnostik

▼ sid 6-7

Capiro Diagnostiks resestipendium:

Två reseberättelser

▼ sid 10-12

Filterade erythrocytkoncentrat

Vad är det och varför ska vi använda det?

▼ sid 13

Melatonin- nödvändigt för naturlig sömn

▼ sid 14-15

NYHET!
Indikationsrutan & Frågelådan

▼ sid 16

Landstingsdirektör besökte laboratorium

>> fortsättning sid 8-9

>> fortsättning från sid 1

Snabb vård på L

”

Metoden har ju den stora fördelen att vara helt utan biverkningar och upplösningen på bilden är idag så bra att det exempelvis går att undersöka senor och muskulatur med framgång.

PO Tolleson är radiolog och trivs bra med de möjligheter som all ny teknik ger honom.

>> fortsättning från sid 1

finns också delar av verksamheten som använder sig av annan teknik och som delvis kräver en annan typ av kompetens.

Göran Tidebrant är radiolog och ny på Lundby Röntgen. Han har många års erfarenhet bakom sig och har tidigare arbetet på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Han har fått följa en utveckling inom området som gett allt fler diagnostiska möjligheter och sett verksamheten bli alltmer teknikintensiv. Han har arbetat med alla de olika tekniker som idag finns på en röntgenavdelning och har valt att försöka utveckla de möjligheter som ultraljud kan ge.

Nya möjligheter med ultraljud

Den vanligaste användningen är kanske vid bukdiagnostik och hur många har inte mött ultraljudsundersökningen i samband med graviditet.

Göran tycker att ultraljud kan vara till stor hjälp vid undersökning av

mjukdelar. Metoden har ju den stora fördelen att vara helt utan biverkningar och upplösningen på bilden är idag så bra att det exempelvis går att undersöka senor och muskulatur med framgång.

— Jag vill fortsätta att arbeta med ultraljud, vi måste hela tiden försöka hitta nya möjligheter med den teknik vi erbjuds, säger Göran Tidebrant.

Några rum längre bort sitter PO Tolleson som en gång var kurskamrat med Göran på läkarlinjen. Livet är fullt av tillfälligheter och för PO var det ingen självklarhet att det skulle bli radiologi som medicinsk specialitet.

— Det var nära att det blev kirurgi men jag ångrar inte mitt val idag, säger han.

Han berättar att han intresserat sig för neurologi och att neuroradiologin ledde honom till MR (magnetisk resonanstomografi) som en användbar teknik.

— Tekniken har utvecklats oerhört sedan den kom för ungefär femton år sedan, fortsätter han och visar några exempel på hur varje detalj kring ryggmärgen kan se ut vid en MR-undersökning.

Trivs bra

Han trivs bra med de möjligheter som all ny teknik ger honom i arbetet som läkare och han tycks uppskatta sin nya arbetsplats.

— Här får jag hela tiden möta de patienter som jag vill hjälpa och beslutsgångarna är behagligt korta jämfört med tidigare, chefen sitter ju i rummet bredvid, säger han med ett leende. Och så tycker han det är trevligt att få arbeta med kurskamraten Göran igen. ■■

Ultraljud

Vid ultraljud sker bildframställning på grund av reflexion av högfrekventa ljudvågor som sändes in i kroppen.

Idag användes i allmänhet en teknik, B-mode realtime, som ger en "levande" tvådimensionell bild. Med dopplertechnik erhålles dessutom en bild av flödes hastighet.

Moderna duplex ultraljudsapparater kombinerar båda teknikerna och färgdoppler är den senaste utvecklingen med samtidig tvådimensionell bild i gråskala av organ och vävnader samt färg på strömmande blod.

Idag är apparaternas detaljupplösning mycket god. Ju högre frekvens på ljudhuvudet som ger ultraljudsvågorna desto bättre är upplösningen men desto sämre penetration på djupet i vävnaderna. ■■

Källa: "Välj röntgen – En handbok för kliniker" av Göran Tidebrant

Fakta om Lundby Röntgen

Avdelningen är öppen vardagar 08.00-16.00.

Vårdavtalet omfattar alla undersökningar och man utför >35 000 undersökningar per år.

Lundby Röntgen har Drop in utan tidsbeställning för röntgen av lungor och skelett. Patienten ska medtaga remiss.

Måndag till torsdag: 08.00-11.00 och

13.00-15.00

Fredag: 08.00-11.00

Tidsbeställning (tel. 031-65 71 20) för:

Colon, ventrikel, urografi, mammografi, ultraljud, datortomografi, MR.

För tidsbeställda undersökningar vänligen skicka remissen till röntgenavdelningen. Efter prioritering ges patienten tid och instruktioner för eventuella förberedelser.

Lundby Röntgen

Ärhusberg,
Lundby Röntgen, Capio Diagnostik AB
lundby.r@g@capio.se

Magnetkamera

Magnetisk resonanstomografi, MRT, "magnetkamera":

En radiologisk diagnostisk metod som grundas på fenomenet kärnspinnresonans och som sedan introduktionen under 1980-talet fått stor medicinsk betydelse.

Patienten utsätts för en kombination av radiofrekvenspulser och magnetiska fältgradientpulser, som gör att protoner i olika punkter i patientens kropp får något olika resonansfrekvenser. Man kan på detta sätt skilja mellan vävnader som har olika vattenhalt eller olika rörlighet hos vattenmolekylerna.

Efter omfattande datorbearbetning av de registrerade svarssignalerna erhålls bilder som visar snitt genom kroppen. Snitten kan läggas i valfria plan. Bilderna liknar dem man erhåller med t ex datortomografi, men ger en annan information om strukturerna. ■■

Källa: Nationalencyklopedin

Lundby Röntgen

För att även vara ett fullgott komplement till sjukhusen i Västra Götalandsregionen har Lundby Röntgen ett samarbetsavtal med Sahlgrenska Universitetssjukhuset där de följer deras metodprotokoll främst inom CT- och MR-verksamheten.

Fyra heltidsanställda överläkare med bred kompetens finns för att möta patienternas behov: Hans Sihlbom (verksamhetschef), Göran Tidebrant, PO Tolleson, Anne Gering-Kutti, Olle Melin (vikarierande). Deras sköterskor har lång erfarenhet, flertalet med specialutbildning.

Utöver lång erfarenhet inom allmän radiologi kan de erbjuda subspecialistkompetens inom ortopedisk radiologi och mammografi samt lång erfarenhet inom CT, MR och muskuloskeletal ultraljud. ■■

Hos Lisbeth möts gammal och ny kunskap

Lisbeth Rohman är idag röntgensjuksköterska och hade redan tidigt planer på att arbeta i sjukvården. Hon är uppväxt i norra Värmland nära Torsby och yrkesvalet var långt ifrån självklart.

— Jag hamnade mest av en slump inom röntgen vid utbildningen i Borås, säger hon.

Första anställningen blev faktiskt vid Lundby sjukhus redan 1969 när det var nybyggt. På den tiden var det den traditionella röntgentekniken som var den förhärskande även om olika former av angiografi och ultraljud redan då hade börjat användas.

Gäller att hänga med

Lisbeth kom till att börja arbeta mest med skelettröntgen och på den tiden var den baserad på den vanliga filmtekniken. Hon har fått vara med om en period inom radiologin som har präglats av stora tekniska framsteg och det tycker hon personligen har varit väldigt spännande.

— Man går kurser och lär sig nya saker hela tiden, det gäller ju att hänga med, säger hon.

För några år sedan gick hon kurs i den digitalisering som Lundby Röntgen står mitt uppe i nu. Och i höst väntar nya kurser. Även om man inom radiologin hela tiden ges nya diagnostiska möjligheter så framhåller hon betydelsen av den erfarenhet hon bär med sig från mer traditionell skelettröntgen. Det är en form av tyst kunskap som hon känner att hon har byggt upp vid alla patientmöten och genom alla de problem hon har fått lösa.

— Jag förstår nu alltmer hur mycket kunskap jag har samlat på mig

Lisbeth Rohman, röntgensjuksköterska på Lundby Röntgen tycker om kontakten med patienterna.

och som jag har nytta av i arbetet med den nya tekniken, säger hon eftertänksamt.

Utvecklingsmöjligheter

Hon tycker fortfarande om den patientkontakt som arbetet ger och framhåller att det nog är det bästa med arbetet som röntgensjuksköterska. Varje undersökning är ett möte med en ny patient och utmaningen är att göra det bästa för patienten oavsett omständigheterna.

Det blev fler år än hon hade räknat med på Lundby Röntgen och vännerna i Torsby brukar ringa ibland för att försöka locka henne till sjukhuset där, men än så länge har hon tackat nej. Hon känner att hon har goda utvecklingsmöjligheter där hon är nu och har getts bra möjligheter att studera den nya tekniken.

— Sedan trivs jag väldigt bra med att arbeta på Lundby, jag har varit här i 33 år nu och det är väl ett gott betyg, avslutar hon skrattande. ■■